

نماز بندگی
به امامت رهبر انقلاب

سیاست روز

روزنامه صبح ایران

جبهه مقاومت
آماده پاسخگویی است

کاهش تخلفات با افزایش جریمه‌ها

صفحه ۲

هراس دبیر کل ناتو از همگرایی ایران روسیه و چین

صفحه ۵

کارگردان غریب:

تلویزیون باید جاذبه‌اش را بالا ببرد

صفحه ۳

یادداشت‌های روز

خران در بهار به اصفهان!

صفحه ۲

افراط‌گرایان نگران افراط‌گرایی

صفحه ۶

سیگار، صنعت، معدن و دیگر هیچ!

صفحه ۸

پیام القسام به ارتش اسرائیل:

در خیابان‌ها به آتش کشیده خواهید شد

صفحه ۶

اخبار

۷ عملیات ارتش یمن علیه «مثلث تجاوز» در ۷۲ ساعت

سختگویی نیروهای مسلح یمن در سخنانی از عملیات‌های جدید علیه چند کشتی آمریکایی، انگلیسی و صهیونیستی در آب‌های منطقه‌ای کشور خود خبر داد.

به گزارش ایرنا به نقل از شبکه الجزیره، سرتیپ «یحیی سریع» سختگویی نیروهای مسلح یمن در این باره اعلام کرد: نیروهای مسلح یمن در حمایت از فلسطین و در پاسخ به تجاوزات آمریکا و انگلیس به کشورمان پنج عملیات نظامی در مدت ۷۲ ساعت انجام دادند. وی تصریح کرد: نیروی دریایی یمن عملیاتی را با هدف قرار دادن کشتی انگلیسی (HOPE ISLAND) در دریای سرخ انجام داد. یحیی سریع افزود: نیروی دریایی یمن ۲ کشتی اسرائیلی را در خصوص بالستیک و بالادار، بمب‌افشان بودند، هدف قرار داد. اولین کشتی اسرائیلی (MSC GRACE F) در اقیانوس هند و دیگری (MSC GINA) در دریای عرب هدف قرار گرفته شدند. وی ادامه داد: عملیات هدف گیری با تعدادی موشک بالستیک و بالادار انجام شد و به لطف خدا این عملیات با موفقیت به اهداف خود رسید. سختگویی نیروهای مسلح یمن همچنین اعلام کرد: نیروی هوایی نیز ۲ عملیات نظامی را انجام و طی آنها تعدادی ناوچه نظامی آمریکایی در دریای سرخ را هدف قرار داد. وی در پایان خاطرنشان کرد: ما به جلوگیری از نابودی اسرائیل در دریای سرخ، دریای عرب و اقیانوس هند تا پایان تجاوز و رفع محاصره غزه ادامه خواهیم داد. ارتش یمن طی ماه‌های گذشته در حمایت از مقاومت ملت فلسطین در نوار غزه چند کشتی آمریکایی، انگلیسی و صهیونیستی یا کشتی‌های عازم سرزمین‌های اشغالی را در دریای سرخ و تنگه باب‌المندب هدف قرار داده است. نیروهای ارتش یمن متعهد شده‌اند تا زمانی که رژیم اسرائیل حملات خود به غزه را متوقف نکند، حملات به کشتی‌های این رژیم یا کشتی‌های عازم سرزمین‌های اشغالی را در دریای سرخ ادامه خواهند داد.

۸۳ درصد درآمدهای نفتی بودجه ۱۴۰۲ محقق شد

سال ۱۴۰۲ رقم صادرات نفت ایران نسبت به یک سال قبل از آغاز دولت سیزدهم ۲۳ برابر شد و درصد تحقق درآمدهای نفتی با وجود بیش‌برآوردها و تغییرات مجلس، به ۸۳ درصد رسید. به گزارش فارس سال ۱۴۰۲ در حالی به اتمام رسید که حرف و حدیث‌های زیادی درباره تحقق درآمدهای نفتی و میزان فروش نفت ایران مطرح شد و برخی تحقق این ردیف بودجه‌ای را کمتر از ۵۰ درصد اعلام می‌کردند. هفته گذشته رئیس کل گمرک در گزارشی عنوان کرد که رقم درآمد صادرات نفت ایران در سال ۱۴۰۲ معادل ۳۵ میلیارد و ۸۷۰ میلیون دلار ثبت شده است. طبق آمار اوپک، میانگین قیمت نفت خام سنگین ایران در سال گذشته شمسی حدوداً ۸۳ دلار بر بشکه بوده است که با فرض تخفیف ۱۰ دلاری ایران به ازای هر بشکه، می‌توان این عدد را ۷۳ دلار در نظر گرفت. در نتیجه طبق محاسبات تخمینی، ایران در سال گذشته روزانه ۱.۳۵ میلیون بشکه نفت صادر کرده است. در قانون بودجه ۱۴۰۲، میزان و قیمت نفت صادراتی ایران معادل ۱.۴ میلیون بشکه در روز و ۸۵ دلار در نظر گرفته شده بود و کل منابع درآمد این بخش معادل ۴۳.۴ میلیارد دلار برآورد شده بود. بدین ترتیب، دولت سیزدهم در سال گذشته حدود ۸۳ درصد از درآمدهای نفتی را محقق کرده و درصد تحقق درباره میزان فروش نفت ایران ۹۶ درصد بوده است. در واقع دلیل اصلی در اختلاف ۱۷ درصدی تا تحقق کامل درآمدهای نفتی به بیش‌برآورد مجلس و تغییر قیمت پیشنهادی دولت برای هر بشکه نفت از ۷۰ به ۸۵ دلار برمی‌گردد. طبق آمار موسسه کیلر، در یکسال منتهی به آغاز دولت سیزدهم، میزان صادرات نفت ایران روزانه ۵۸۶ هزار بشکه بوده است و این رقم توسط وزارت نفت دولت فعلی ۲.۳ برابر شده است. در قانون بودجه ۱۴۰۳ نیز میزان و قیمت هر بشکه نفت صادراتی ایران به ترتیب معادل ۱.۳۵ میلیون بشکه و ۷۱ دلار در نظر گرفته شده که تطبیق این اعداد با محاسبات ذکر شده، دقت تخمین‌های انجام شده را تایید می‌کند.

پشت صحنه گرانی دلار غیررسمی؛ سیاسی یا سیاستی؟

است. این در حالی است که بارها مشاهده شده که در بازار فیزیکی نرخ‌ها به مقدار قابل توجهی از نرخ‌های اعلامی در این کانال‌ها کمتر است. اما نکته قابل توجه اینجاست که هنوز که هنوز است، با گذشت چندین سال از فعالیت این کانال‌ها که البته برخی از خارج کشور مدیریت می‌شوند هیچ انگیزه و اقدامی جهت مدیریت و جلوگیری از این فعالیت آن‌ها دیده نمی‌شود و این کانال‌ها در نرخ‌سازی‌های جعلی خود بر آتش انتظارات توری می‌دمند.

۲- چند صدایی میان سیاست‌های اقتصادی دولت، بانک مرکزی، وزارت اقتصاد و صمت یکی دیگر از نکاتی که خیلی از کارشناسان در سال گذشته به آن تأکید داشتند، عدم هماهنگی و یکصدایی ارکان حاکمیتی در اتخاذ سیاست‌های ارزی بود. به نظر می‌رسد از زمانی که بانک مرکزی دست‌فرمان سیاست تثبیت را در پیش گرفت و پا در اجرای این سیاست گذاشت از همان ابتدا افراد برجسته‌ای در دولت و برخی وزارتخانه‌ها با این تصمیمات موافق نبودند و همراهی لازم را انجام ندادند.

از طرفی صاحب‌نظران و ایده‌پردازان سیاست تثبیت از همان اول شرط موفقیت این سیاست را افزایش نظارت‌ها و مدیریت بهینه واردات عنوان می‌کردند که این امر جز با همکاری و هم‌افزایی نهادهای مختلف از جمله وزارت صمت و وزارت جهاد کشاورزی میسر نبود.

۴- انتظارات منطقه‌ای عامل انکارناپذیر در ایجاد نوسان در بازار ارز غیر رسمی یکی دیگر از عواملی که قطعاً می‌تواند در فهرست دلایل افزایش نرخ ارز غیر رسمی لیست کرد، اتفاقات و تحولات این روزهای منطقه است. به هر حال بالا گرفتن تنش‌ها و اتفاقات غیر منتظره در تمامی کشورهای یکی از عواملی است که به واسطه افزایش نااطمینانی‌ها می‌تواند انتظارات توری را افزایش دهد. البته همان‌طور که این اتفاقات می‌تواند زمینه‌ساز جهش‌های هیجانی باشد با کاهش و آرام‌تر شدن فضا، سقوط‌های هیجانی در نرخ‌ها نیز انتظار می‌رود.

به نظر می‌رسد افزایش نرخ ارز غیر رسمی در روزهای اخیر علاوه بر تأثیرپذیری از تحولات و اتفاقات سیاسی اخیر که در منطقه رخ داد، ریشه در برخی سیاست‌گذاری‌های اقتصادی در سال گذشته هم دارد.

به گزارش تسنیم، بازار غیر رسمی ارز در این روزها، نوسانات قابل توجهی را تجربه می‌کند و هیجانات در این بازار به اوج خود رسیده است. اگرچه از طرفی بانک مرکزی، مسئولان اقتصادی کشور و برخی کارشناسان با اشاره به شاخص‌های کلان اقتصادی که بر نرخ ارز تأثیر دارند، نوسانات روزهای اخیر را مقطعی و گذرا عنوان می‌کنند اما برخی کارشناسان و همچنین برخی از فعالان بازار هم اعتقاد دارند که رشد نرخ ارز دلایل بنیادی هم دارد.

دیگر نکته‌ای که بررسی‌های میدانی نشان می‌دهد این است که نرخ ارز در شرایطی در کانال‌های تلگرامی و فضای مجازی بالا می‌رود که تقاضای در کف بازار برای آن وجود ندارد و شاهد ایجاد صف در مقابل صرافی‌ها نیستیم.

بررسی‌ها و اجماع نظر کارشناسان حوزه ارزی نشان می‌دهد که بخشی از رشد نرخ ارز غیر رسمی که تقریباً از یک ماه گذشته آغاز شده و همچنان ادامه دارد متأثر از جوسازی‌ها و متأثر از اخبار سیاسی است و بخش دیگری از این رشد، ریشه در متغیرهای کلان و همچنین دلایل بنیادی دارد. به طور کلی می‌توان دلایل زیر را برای رشد نرخ ارز در بازار غیر رسمی عنوان کرد:

۱- کسری ۱۷ میلیارد دلاری تجارت غیرنفتی بر اساس آمار گمرک، کسری تجارت غیرنفتی در سال گذشته به ۱۶۸ میلیارد دلار رسیده که این عدد نسبت به سال قبل از آن ۲۶ برابر و نسبت به سال ۱۴۰۰ حدود ۲.۷ برابر شده است. طبیعتاً یکی از دلایلی که می‌تواند عامل افزایش نرخ ارز در بازار غیررسمی باشد، کسری تراز تجارت غیر نفتی است. اگرچه با احتساب صادرات نفت این کسری پوشش پیدا می‌کند اما باید توجه داشت که سهم دولت از ارز نفتی مستقیماً وارد بودجه می‌شود و ارز مورد نیاز برای واردات کالاها (به جز کالاهای اساسی) همگی از ارز حاصل از تجارت غیر نفتی تأمین می‌شود.

۲- انفعال دستگاه‌های امنیتی در برخورد با آتش‌پیاران معرکه

یکی دیگر از نکاتی که امروز به وضوح برای تمام فعالان اقتصادی و همچنین مسئولان اقتصادی واضح است، نقش سرویس‌های جاسوسی و ذی‌نفعان گرانی ارز (داخلی و خارجی) در نرخ‌سازی و دمیدن بر آتش التهابات در این بازار است. چند سالی است که نرخ‌سازی‌های صورت گرفته در کانال‌های تلگرامی و برخی از سایت‌های فضای مجازی به بلای جان بازار ارز تبدیل شده

تحمیل می‌کند. برخی اعتقاد دارند که سفرهای روزروزی نشان دهنده آن است که مردم توان سفر دارند اما از میزان ۸۷ میلیون ایرانی چند میلیون نفر توان رفتن به مسافرت را داشتند؟

بر اساس آمار اعلام شده از سوی وزارت راه، ۱۷ میلیون نفر با وسیله نقلیه عمومی جاده‌ای، ریلی، هوایی و دریایی جابجا شدند و بقیه مسافران با وسیله نقلیه شخصی به مسافرت رفتند. اگر تعداد مسافرانی که با وسیله نقلیه شخصی را ۱۳ میلیون نفر در نظر بگیریم آمار ۳۰ میلیون نفر مسافر نوروزی در مقابل ۵۷ میلیون نفری که نتوانستند بروند درصد زیادی نیست.

قدر مسلم چنین شاخص‌هایی نمی‌تواند الگویی برای اثبات وضعیت اقتصادی خوب جامعه باشد چرا که باید کیفیت سفر نیز در نظر گرفته شود. علی‌الوجه بحث اکنون بر سر کاهش ارزش پول ملی است که با بالا رفتن نرخ ارزها به ویژه دلار و یورو این روزها نگرانی‌های زیادی را در میان مردم ایجاد کرده است.

نگرانی‌ها بیجا است چرا که هر گاه نرخ ارزها به ویژه دلار و یورو بالا می‌رود، با افزایش قیمت‌ها روبرو می‌شویم و در این میان مردمی که درآمد ثابت و کمی دارند بیشترین زیان را می‌بینند و آنهایی که قدرت خرید دلار و یورو را دارند با خرید آن سود کلانی به جیب می‌زنند و باعث می‌شوند نوسانات ارزی بیشتر هم شود.

این که گفته می‌شود نرخ‌هایی که اکنون وجود دارد حساب است، خود تکراری و کهنه‌ای است چرا که در دوره‌های گذشته هم دولت‌های پیشین چنین تعبیری را به کار می‌بردند اما با بالا رفتن نرخ ارزهای خارجی، پس از چندی کاهش چشمگیری اتفاق نمی‌افتاد و در واقع در همان کانال افزایش یافته باقی می‌ماند.

برخی هم اعتقاد دارند که دولتها برای جبران کسری بودجه ریالی خود با بالا بردن قیمت ارز این کسری را جبران می‌کنند هر چند دولتها همواره آن را تکذیب کرده‌اند. قاعده بر این است که این شرایط مسئولین ذیربط پاسخگو باشند و تصمیمات و تفرقاتی که برای مهار چنین وضعیتی گرفته‌اند برای مردم تشریح کنند و بازار را از این وضعیت که هست بیرون بیاورند.

از سال گذشته تاکنون که ۲۰ روز گذشته نرخ ارز افزایش قابل توجهی داشته، بانک مرکزی وزارت اقتصاد و تیم اقتصادی دولت برای مهار افزایش نرخ ارز که در واقع کاهش ارزش پول ملی است، فکری دارد؟

برگزاری جلسات کاری از پیش نمی‌برد، مجلس قرار است جلسه‌ای برای همین موضوع برگزار کند یا نمایندگان فکر می‌کنند که تأثیرگذار است؟

بانک مرکزی باید برای

۱. اولین نکته‌ای که به نظر می‌رسد سیاست‌گذاران ارزی کشور هیچ راه‌گشایی از آن برای مدیریت بازار ارز ندارند، مدیریت و نظارت صد درصدی بر واردات است. به هر حال وقتی کشور با وجود تحریم‌ها در تنگنای ارزی قرار گرفته مشخص است که نمی‌توان با همان دست‌فرمان قبلی مدیریت کرد و قطعاً باید تقاضای ارز برای واردات را مدیریت کرد. از طرفی برخی معایب‌ها که برای عدم رفع تعهد ارزی